

[Gerda Mundt.]

ud over, hvad man havde tænkt sig ude omkring i Kommunerne, er en Sag for sig og kommer ikke ind under dette Lovforslags Behandling. Man kunde i og for sig spørge, hvorfor man her stiller Forslag om at gøre en Kontorchef til Direktør, eller om der ikke kunde være lige saa stor Rimelighed i at lade Kontorchefen avancere til Departementschef, saadan at han fik en Ligestilling med den anden Departementschef.

Det andet Omraade, Lovforslaget behandler, skal jeg gaa lidt nærmere ind paa; vi vil jo faa Lejlighed til at behandle Enkelthederne i Udvalget og dør tage Stilling til Forslagets Realitet. Bemærkningerne, der, som den ærede Ordfører for Socialdemokraterne sagde, er baade oplysende og udfyldende, betyder et meget stærkt Indgreb i de private Institutioners filantropiske Gerning. Det forekommer ogsaa mig ligesom det ærede Medlem Hr. Julin, at Sammenligningen med Direktøren for Statens Sindssygehospitaler i høj Grad halter, for her drejer det sig jo ikke om ensartede Institutioner, som hører under Staten, men det drejer sig, hvad der ogsaa er gjort opmærksom paa i Bemærkningerne, om meget forskelligartede Institutioner, private Institutioner og, om jeg saa maa sige, halvt offentlige Institutioner.

I § 1, Tilsynet med Særforsorgsanstalter, er Ordene ikke saa stærke, men man ser af Bemærkningerne, hvad der kan lægges ind i disse faa Ord. Hvor der er Tale om de Anstalter, som hører direkte under Ministeriet, har Ministeriet uden ny Lovhjemmel Adgang til Tilsyn, saadan som man her ønsker det. Aandssvageanstalterne er under en særlig Administration, de er i Virkeligheden kun halvt private eller maaske endnu mindre private. Men mange af de andre er helt private, og det er strenge Betingelser for Anerkendelse, som opstilles her, Betingelser, der, saa vidt jeg har forstaaet, heller ikke endnu er antaget af disse private Anstalter, men om hvilke der stadig føres Forhandlinger.

Ministeriet fastsætter Betalingsvilkårene. Det forekommer mig paa visse Omraader at være et noget uberettiget Indgreb, naturligvis ikke dør, hvor der er Tale om dem, som Staten skal betale for, dem, som Kommunen tidligere betalte for, det er jo rimeligt, at Staten fastsætter Taksterne for de Patienter, den indlægger; men det forekommer mig ikke saa klart, at Staten har Ret til ogsaa at fastsætte Takster for de andre. Jeg taler her om dem, der er saadan økonomisk stillet, at de eller deres paa-

rørende kan indgaa paa en frivillig Overenskomst med en Anstalt angaaende, hvad der skal betales. Her tror jeg, at der er en ret stor Bevægelsesfrihed. Vi har fra Lægerne det Forhold, at Lægerne mange Gange behandler en Mængde Patienter uden at faa noget for det, hvorimod de, der er velstillede, betaler forholdsvis godt. Noget lignende kan der godt være Tale om med adskillige af disse Institutioner. Der henvises jo ogsaa til § 66 i Loven om offentlig Forsorg, hvor der udtrykkelig gøres opmærksom paa, at der naturligvis kun betales af Staten, for saa vidt som de er trængende.

Nu er jeg ganske klar over, at det er Meningen fra Ministeriets Side, at de private skal betale en vis Sum selv, og at denne saa skal suppleres efter § 67 til den Sum, som betales for de andre. Men paa visse af disse Institutioner vil det betyde en meget stor Nedgang i Indtægten, og det vil i Virkeligheden komme Arbejdet til Skade, for alle Indtægter ved disse Institutioner kommer Institutionerne til gode. Der er ikke Tale om nogen Art af privat Erhverv her, i bedste Fald er det saadan, at man ad denne Vej har samlet Kapitaler til nødvendige Udvidelser af de forskellige Institutioner.

Saa tales der om, at Socialministeriet skal stille Krav om Lokaleforhold og Bispisningsreglement etc. Disse Forhold falder ind under Sundhedsstyrelsen, det er i Virkeligheden lægelige og hygiejniske Forhold, som allerede nu er underkastet Embedslæger og Sundhedsstyrelsen, og jeg mener, man skal ikke gøre det vanskeligere for de private Institutioner ved, at der haves saa mange Tilsyn, men man skal koncentrere det.

Endvidere nævnes der, at man skal fastsætte Lønningerne. Men de private Institutioner maa ogsaa selv efter Forhandling med sine Hjælpere have Lov til at fastsætte Lønningerne.

Saa staar der, at Socialministeriet skal anerkende Regnskabets Form. Der er allerede nu en kritisk Revision og med fuld Ret, men nu bliver der krævet en ret indviklet ny Regnskabsførelse af Socialministeriet, en meget detailleret Indberetning, ogsaa med de privat indlagte Patienter. Der kræves f. Eks. Indberetning om Indkøbspriser, der tales om Fællesindkøb. Nu forstaaer jeg godt, at der kan være Lejlighed til at give Vejledning dør, men jeg tror, at man skal være meget forsigtig med at gaa for langt paa disse Omraader. Jeg ved f. Eks., at man paa et Børnehjem med 4 forskellige Afdelinger prøvede at foretage alle Indkøb som Fællesindkøb, men det viste sig, at det